

støðu: sambandið ella fólka-flokkurin?

Ein undarligur spurningur, vil maður í fyrstu syftu siga, sambandsmenn kunnu ikki hava drivið ein politikk, ið hevur ríkið Føroyingar út á loysingarrøðina?

Já, tað er júst tað, ið sambandsins oddamenn hava gjørt!

Ein óhugnaligur veruleiki!

Men so er.

Hetta er sannleikin — ein dapur sannleiki.

Sögan prógvan sannleikan av, at so er.

Eg skal her taka nøkur klár og ómótsigandi dømi:

I 1906 kom eitt eiti av einum sjálvstýristilboði frá danska ministeriinum.

Men istaðin fyrri at taka hetta tilboð til siðiliga og náttúrliga viðgerð, østu sambandsins oddamenn fólkkið til eina ónáttúrliga móttøðu — og kyknaði tá hitt ræðuliga nationala og politiska stríðið, ið hevur hildið á, til vit nú standa á loysingarrøðini.

Nú finnist valla tann sambandsmaður, fólkaflokksmaður, javnaðarmaður ella gamla sjálvstýrismaður, ið ikki undrast á, at stríð skal hava staðið um hetta lilla sjálvstýristilboðið frá Dönum, borið heim av Jóannes bónda Paturssyni.

Ein kann av hesum siga, at sambandið eigur sín stóra lut í íbirtanini av stríðnum, ið stendur á herðingini nú.

Náttúrliga reistist kravið um móðurmálsins rætt í skúla og kirkju — og seinni sum lógarmál javnbjóðis donskum.

Men istaðin fyrri at viðgera móðurmálsspurningin við forstáls og uttan partapolitiska merking, reisti sambandsins oddamenn harðastu móttøðu og stóra ósng. Já, teir fingi enná samtykt § 7 í skúlalógini, ið setti móðurmálið í skammikrøk sum undirvísingarmál og lærigrein í skúlum okkara.

Hvat illt hevur ikki stríðið um § 7 gjørt!

Kravið um at veita føroyskum fullan rætt í kirkjuni mótti sambandsins móttøðu.

Tá ið tað vann sómdir á tingi, mótmælti formaður sambandsins og nógvir sambandsmenn við honum hesi samtykt í øði.

Undir krignum samtykti ein meirluti, harimillum javnaðarmenn, føroyskt sum lógarmál javnbjóðis donskum.

Men hvat hendi?

Allir sambandsins tingmenn lupu upp í øði og fóruðu hitt harðasta mótmæli til lögtingsins gerðabók og noyðdi amtmannin at sýta at seta samtyktina í gildi.

Hetta elvdi eitt politiskt ragnarok, ið gav fólkaflokkinum 6 nýggjar tingmenn aftrat teim 6, teir høvdu frammanundan, alto næstan reinan meirluta.

Hitt harmiligaasta av øllum stríðnum hjá sambandsins oddamönnum er, at teir hava gjørt tað í „*Danskhedens Nævn*“ og soleiðis vent illstøðuna imóti Dönum og gjørt teir til syndabukkar í øllum tí nationala stríðnum, ið fram er farið.

Nú seinast á tingi og niðri í Dan-

mark undir viðgerðini av stjórnarskipanarmálinum finna vit sambandsins oddamenn bera seg at á sama hátt, tvöra og imóti, uttan uppskot um nakra broytan, men principielt haldandi uppá at eingin stjórnarbroytning skuldi henda, men alt skuldi verða aftur sum undan 1940. Já, teir deildu ministerið fyrri, at tað var gingið ov langt í sínum fyrsta tilboði, og — at døma eftir uppritinum — í sinnisrørslu og við gráturðodd noyðdu Kristian Djurhuus og Johan Poulsen ministeriisins menn at taka seg aftur.

Sambandsmenninir Kr. Djurhuus og Johan Poulsen vóru soleiðis høvuðsatvoldin til, at einki kom burtur úr samráðingunum niðri. Ikki bara tað, teir vóru eisini teir, sum fingi statsministerin at krevja at seta alt uppá eitt brett við á siga:

Annaðhvørt tað av sambandsmanna tvörleika og móttøðu skerda uppskot frá ministeriinum ella loysing.

Her skulu verða tikin nøkur úttalilsir frá Djurhuus og Johan Poulsen úr uppritinum frá teim munnligu samráðingunum:

13. fundur, síðu 61:

„Joh. Poulsen Kan man fra de færøske Partiers Side ikke gaa med hertil, maa det færøske Folk selv ved en Afstemning udtale sig om, hvorvidt det ønskes dette Forslag gennemført eller en fuldstændig Adskillelse. Jeg er overbevist om, at der i Folket vil vise sig et meget betydeligt Flertal for en Opretholdelse af Samhörigheden paa Grundlag af Regeringsforslaget.“

2. fundur:

„Johan Poulsen Vi kunde tænke os en Udvikling paa Grundlag af det Styre, vi har haft forud for Krigen....“

3. fundur:

„Djurhuus Jeg mener, at det vilde være bedst, at vi for Færøerne havde de samme Skatte love som herne....“

Sami fundur, síðu 16:

„Djurhuus Det maa kunne ske i Samarbejde under samme Form som for Krigen....“

4. fundur, síðu 21:

„Djurhuus Jeg mener, at Lovgivningsmagten bør blive i Rigsdagen, og saaledes at man udnytter det lokale Kendskab til Forholdene....“

Henda sambandsins tvöra støða og haldan imóti at broyta nakað fórði til, at eingin semja kundi fást í lag, men at tann av Johan Poulsen fyrsligna fólkaflokkum ein loysing ella ríkisstjórnaruppskotið fór fram — og tað var um eitt hátt at gera, at hon ikki bar okkum út í loysing og kvetting, burtur úr ríkisfelagsskapinum.

Ein og hvør, sum setir ríkisfelagsskapin og felags bú-, virkis- og lærdomsrættin, vit eiga saman við Dönum fremst, og sum tað avgerandi, eigur tí ikki at greiða atkvøðu fyrri sambandinum líka so litið sum fyrri fólkaflokkinum, loysingarmönnum, men seta krossin við lista C, sum avgjört hevur bestu atstøður til at fáa stjórnarflokkjuna loysta.

Ein treisk støða aftrat frá sambandinum ber loysingarflokkin upp um 50 %, alto á mál.

Hetta megu sambandsins veljarar gera sær greitt, um teir ikki vilja spæla hazard og sjálvir orsaka loysing.

Javnaðarveljari.

Veljið ikki kvettingarmenn, tí teir föra landið út í óföri og harðræði! Veljið heldur ikki sambandsmenn, teir vilja einki gera men hava hina gomlu støðuna, ið bara klandur stendist av.

Veljið jvnaðarmenn og Gomlu sjálvstýrismenn, mennin á lista C. Teir hava eina fría sjálvstýrissstevnu, ið vil bera frama fyrri Føroya land! —

Dagblaðs hugsunnar-háttur.

Menninir, sum fáast við Dagblaðið, vilja ikki hoyra tos um tey føroysku „problem“ — um vit eftir teirra áskoðan hava nøkur problem ella ikki.

Haðani frá er ætlanin, at eingin skal hugsa ella seta ivan fram. Tú skalt bara vera hugsunnarleysur, trúgva blint, Thorstein og Fólkaflokksmenn skulu greiða allar gøtur fyrri teg, tær tórvar einki at hugsa og einki at gera, teir hugsa og gera fyrri teg. Teir fáa tær trolarar og skip og alt annað bæði á sjógv og

landi. Teir kunna klára problemini við „universitetum“, serskúlam, hospitalum og tilikum. Alt eydnast fyrri teimum, siggja tit so ikki, at teir hava rættan politik, rætta trúgv, rætt álit, ja stutt sagt: rætt í øllum. Oh, tað verður ein tilvera! Einki at hugsa, einki at stúra, eitt lív sum í Slaraffenlandi. — Hvat skulu vit Føroyingar leggja lag í at takast við loysingarmennin? Hesir klóku og dugiliga menn hava tikið undir loysingina og so er einki at stúra fyrri henni. Sigla bara við fullum seglum beint fram. —

Ja, er halta ikki hin gamli hús-kallaandin, so veit eg ikki.

Hin ivingasami.

Kunngerð.

Valstýrið í Tórshavn lýsir lögtingsval í Tórshavnar valdæmi at verða friggjadagin 8. november 1946 í tingstovuni í Tórshavn.

Stemmað verður í tíðini frá kl. 10 f. p. til kl. 1 s. p. og frá kl. 3 s. p. til kl. 8 s. p. og verður tá givið uppat, so skjótt steðgur kemur í.

Uttanfyrri 2 km frá valstaðnum (tingstovuni), verða hesi pláss roknað at vera:

Hvítanes, Hoyvík, Hoydalir eystanfyrri Hoydalsá, Argir og einstøk hús í Havnadali og fyrri innan Svartafoss.

Fyrri valstýrið í Tórshavn

C. Niclasen
fm.

Harraundirbuksur til long bein, stødd 36 og 40, prisur 6/50 og 7/00.

Harraundirtroyggjur, stuttar ermur, stødd 36 og 40, prisur 5/25 og 5/85.

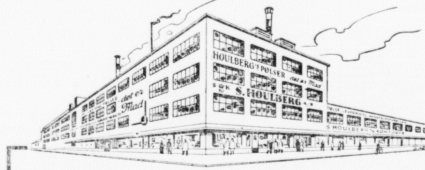
Dreingjastivlar, stødd 11—5, prisur 20/00—30/00.

Impregneraðir damufrakkar í øllum støddum, prisur 60/00.

Blátt yviralstoy, prisur 3/50 pr. m.

Avbygdaordrar avgreiðast umgangandi.

Arbejdernes Trawlerdrift, Tveroyri. Tlf. 3—5—29.

Vit levera

KJØT-PYLSUR-FLESK
OG KONSERVES

i allar bestu kvalitetum.

S. HOULBERG A/S

Umboð: Otto Jacobsen Vestmanna

Fedevarer - Pølser - Leverpostej og Konserverfabriker

KØBENHAVN

Javnaðarflokkurin og hin Gamli Sjálvstýrisflokkurin vilja hava eitt rúmligt sjálvstýri fyrri Føroyar, sum er í tráð við fólksins nationala longsil, og sum arbeitt kann verða undir. — Tí megu bæði fólkaflokks- og sambandsfólk taka saman við javnaðarmonnum og Gamla sjálvstýrismonnum

velja Lista C

SALTFISK — SALTSILD — HELLEFLYNDER og færøske strikkede ULDVARER

købes til højeste Dagspris. Hurtig og reel Afregning.

Svend Jørgensen,

Færøsk Eksport,

Gl. Strand 34, København K, Telegramadresse „Derbyfisk“.